

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики України

13.01.2014 № 9

зі змінами, внесеними
наказом Державної служби
статистики України

08.02.2019 № 53

**Методологічні положення з організації
державного статистичного спостереження
щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії**

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії визначають порядок організації та методологію проведення державного статистичного спостереження.

Методологічні положення призначені для використання фахівцями територіальних органів державної статистики та Державної служби статистики України.

Методологічні положення підготували фахівці відділу моніторингу соціальних програм та одноразових обстежень департаменту статистики послуг під керівництвом директора департаменту Калачової І.В.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 17.10.2013р. № 11).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, Україна
- телефони: 287-65-22, 289-44-49, 235-20-65
- факс: 235-37-39
- електронна пошта: I.Kalachova@ukrstat.gov.ua

Зміст

	стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умові позначення	4
1. Загальні положення	5
2. Основні терміни та поняття.....	5
3. Організація та проведення державного статистичного спостереження....	6
3.1. Мета, основні характеристики, інструментарій та система показників державного статистичного спостереження.....	6
3.2. Формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження.....	8
3.2.1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	8
3.2.2. Актуалізація сукупності і переліку одиниць державного статистичного спостереження.....	9
3.3. Процедури проведення, розробки та поширення результатів державного статистичного спостереження.....	10
4. Конфіденційність.....	11
Список використаних джерел.....	12

Передмова

Метою розроблення Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії (далі – Методологічні положення) є визначення порядку організації та проведення державного статистичного спостереження із зазначеного питання, розробки та поширення його результатів. Також вони вміщують порядок і принципи формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії, які охоплюються державним статистичним спостереженням із питань діяльності об'єктів житлового фонду та житлово-комунального господарства.

Методологічні положення складаються з передмови, чотирьох розділів і переліку використаної літератури. Вони містять опис термінів, основних характеристик державного статистичного спостереження, загальних принципів, критеріїв і схем організації робіт із формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики.

Скорочення та умовні позначення

КОАТУУ – Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України;

КОПФГ – Класифікація організаційно-правових форм господарювання;

KICE – Класифікація інституційних секторів економіки;

РСО – Реєстр статистичних одиниць;

ТОД – територіальні органи Держстату;

T – рік, звітний рік, для якого здійснюється формування сукупностей одиниць державного статистичного спостереження.

1. Загальні положення

Ці Методологічні положення визначають порядок організації та методологію проведення державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії, порядок розробки й поширення його результатів, принципи формування сукупності статистичних одиниць, які охоплюються державним статистичним спостереженням за формою №1-заборгованість (ЖКГ) (місячна).

Методологічні положення ґрунтуються на нормах законів України "Про житлово-комунальні послуги", законів України "Про державну статистику", "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців", постанов Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 "Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення", від 09.12.1999 № 2246 "Про затвердження Правил надання населенню послуг з газопостачання", від 22.01.1996 № 118 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22.06.2005 № 499) "Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України" а також наказів Держкомстату від 21.12.2009 № 481 "Про затвердження Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств" і від 29.12.2009 № 498 "Про затвердження структури плану статистичного спостереження та глосарія до нього".

2. Основні терміни та поняття

Основні визначення й поняття, які використовуються відносно державного статистичного спостереження про оплату населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії, уживаються в значеннях, визначених Глосарієм до плану статистичного спостереження та Положенням про Реєстр статистичних одиниць та формування основ сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, а також в такому значенні:

Житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та перебування осіб у жилих і нежилых приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил.

Балансоутримувач будинку, споруди, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд (далі – балансоутримувач) – власник або юридична особа, яка за договором з власником утримує на балансі відповідне майно, а також веде бухгалтерську, статистичну та іншу передбачену законодавством звітність, здійснює розрахунки коштів, необхідних для своєчасного проведення капітального і поточного ремонтів та утримання, а

також забезпечує управління цим майном і несе відповідальність за його експлуатацію згідно з законом.

Власник приміщення, будинку, споруди, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд (далі – власник) – фізична або юридична особа, якій належить право володіння, користування та розпоряджання приміщенням, будинком, спорудою, житловим комплексом або комплексом будинків і споруд, зареєстроване у встановленому законом порядку.

Комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газо- та електропостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.

Утримання будинків і прибудинкових територій – господарська діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилих приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством.

Централізоване водовідведення - послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у відведенні стічних вод, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових централізованих систем водовідведення.

Централізоване постачання холодної та гарячої води - послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання.

Централізоване опалення – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у забезпеченні нормативної температури повітря у приміщеннях квартири (будинку садибного типу), яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем теплопостачання.

Газопостачання - послуга, яка передбачає реалізацію природного або скрапленого газу шляхом транспортування його до споживача.

3. Організація та проведення державного статистичного спостереження

3.1. Мета, основні характеристики, інструментарій та система показників державного статистичного спостереження

Метою проведення ДСС є формування інформації про оплату населенням житлово-комунальних послуг та постачання електричної енергії для інформаційного забезпечення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення і державної регіональної політики, статистики національних рахунків, потреб користувачів.

Основні принципи організації державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії базуються на єдиних методологічних підходах, що забезпечує співставну динаміку інформації про оплату населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії.

Державне статистичне спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії має такі основні характеристики:

Вид державного статистичного спостереження:

за ступенем охоплення одиниць: суцільне;

за часом реєстрації даних: поточне;

періодичність: місячна.

Організаційна форма державного статистичного спостереження:

статистична звітність.

Спосіб державного статистичного спостереження:

документальний облік.

Одиниця державного статистичного спостереження:

місцева одиниця за видом економічної діяльності.

Респондент державного статистичного спостереження:

юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

Органи, які здійснюють проведення державного статистичного спостереження:

Держстат, територіальні органи Держстату.

Місце проведення державного статистичного спостереження:

регіони України.

Звітно-статистичною документацією для проведення державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії є форма № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" та роз'яснення щодо цієї форми.

Підставою для заповнення форми № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) є матеріали первинного обліку: інвентарні книги; реєстрові книги; відомості нарахувань; оборотні відомості; розрахункові рахунки власників особових рахунків; виписки банківських установ; погодження про взаємозаліки тощо.

Державне статистичне спостереження за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) органи державної статистики проводять на суцільній основі з місячною періодичністю. Воно передбачено для одиниць, які мають на балансі або експлуатують житловий фонд (у тому числі об'єднань співвласників багатоквартирного будинку та житлово-будівельних кооперативів) та/або надають населенню комунальні послуги.

Бланк форми №1–заборгованість (ЖКГ) (місячна) включає два розділи.

У I розділі наведено показники, які характеризують житлово-комунальні платежі (нарахування, оплату, заборгованість населення та кількість особових рахунків) за видами послуг.

У II розділі відображено стан погашення реструктуризованої заборгованості за житлово-комунальні послуги: кількість укладених договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості; сума, на яку укладені договори; сума внесених платежів із погашення реструктуризованої заборгованості.

Результатом проведення державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії є первинна й узагальнена інформація, яка використовується для аналізу нарахувань населенню до сплати та оплати населенням у звітному місяці а також заборгованості населення на початок та на кінець звітного місяця, за всіма житлово-комунальними платежами та за видами послуг.

3.2. Формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження

3.2.1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року *T*.

Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

Формування генеральної сукупності одиниць здійснюється на основі РСО у частині СРП та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року *T* та відповідають таким критеріям:

тип статистичної одиниці: місцева одиниця за видом економічної діяльності;

інституційний сектор підприємства, частиною якого є місцева одиниця виду діяльності відповідно до KICE: S.11, S.13 (крім S.1313) та S.15.

На основі генеральної сукупності формується сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна). До неї обираються місцеві одиниці підприємств, наявні у:

ліцензійному реєстрі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) (www.nerc.gov.ua);

реєстрі суб'єктів природних монополій, які провадять господарську діяльність у сфері енергетики (www.nerc.gov.ua);

реєстрі суб'єктів природних монополій у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, захоронення побутових відходів (www.nerc.gov.ua);

реєстрі суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, діяльність яких регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (www.nerc.gov.ua);

переліку ліцензіатів НКРЕКП у сфері теплопостачання, що переходять під регулювання місцевих органів влади (www.nerc.gov.ua);

переліку ліцензіатів НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, що переходять під регулювання місцевих органів влади (www.nerc.gov.ua);

переліку суб'єктів господарювання, які отримали ліцензії на право провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії на установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії та ліцензійні справи яких передано НКРЕКП до обласних, Київської міської державних адміністрацій, які на сьогодні є органом ліцензування та уповноважені здійснювати контроль за додержанням ними ліцензійних умов (www.nerc.gov.ua);

переліках юридичних осіб, призначених управителями багатоквартирних будинків відповідно до Порядку проведення конкурсу з призначення управителя багатоквартирного будинку, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 13.06.2016 № 150, за відкритою інформацією на офіційних веб-сайтах виконавчих органів місцевих рад, на території яких розташовані багатоквартирні будинки, або інших органів - суб'єктів владних повноважень, яким делеговано функції зі здійснення управління об'єктами житлово-комунального господарства, забезпечення їх утримання, ефективної експлуатації та необхідного рівня і якості послуг.

Крім того, до сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись обираються об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (код за КОПФГ 855) та органи місцевого самоврядування (код за КОПФГ 420), з урахуванням інформації про одиниці, щодо яких не було отримано звіти впродовж років T , $T-1$.

На основі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна), до якого включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

3.2.2. Актуалізація сукупності і переліку одиниць державного статистичного спостереження

Актуалізація сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється щомісячно у році $T+1$ на 15 робочий день у період з лютого по жовтень року T .

Актуалізація сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

Звітний період, для якого здійснюється актуалізація, – звітний місяць у період з лютого по жовтень року *T*.

Причинами актуалізації сукупності одиниць ДСС є події, які відбулися з одиницями через злиття, поділ, виділ, перетворення, приєднання, зміну ідентифікаційних та класифікаційних ознак одиниці.

Джерелом інформації для актуалізації одиниць ДСС, яка безпосередньо буде досліджуватись, є інформація з РСО (у частині СРП) станом на 01 число кожного місяця у період з лютого по жовтень року *T*.

На основі актуалізованої сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна), до якого включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

3.3. Процедури проведення, розробки та поширення результатів державного статистичного спостереження

Звіт за формою №1–заборгованість (ЖКГ) (місячна) органи державної статистики отримують на паперових носіях або в електронному вигляді за місцем надання ЖКП у терміни, визначені на бланку форми.

Збирання й оброблення органами державної статистики електронних звітів здійснюється відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики.

Під час отримання від респондента звіту за формою №1–заборгованість (ЖКГ) (місячна) органи державної статистики здійснюють попередню візуальну перевірку звіту, після чого вводять звіт до відповідного комплексу електронної обробки статистичної інформації, за допомогою якого проводять арифметичний і логічний аналіз як первинних, так і зведених даних, та передають опрацьовану інформацію на вищий рівень розробки.

Результати державного статистичного спостереження за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії органи державної статистики формують на регіональному рівні – за видами житлово-комунальних послуг; на державному рівні – за видами житлово-комунальних послуг по країні загалом та за регіонами.

Для групування та систематизації інформації використовується Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

За результатами розробки даних за формою №1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) органи державної статистики формують архів і часові ряди даних із метою їх збереження за групами об'єктів спостереження, районами, регіонами.

Основними статистичними публікаціями щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії є:

експрес-випуск "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг";

статистичні бюлетені: "Статистичний бюлетень №2", "Соціально-економічний розвиток регіонів України";

статистичний збірник "Соціальні індикатори рівня життя населення";

доповідь "Про соціально-економічне становище України".

Статистичну інформацію за формою №1–заборгованість (ЖКГ) (місячна) на запити користувачів органи державної статистики можуть надавати у паперовому вигляді, на електронних носіях, засобами зв'язку (у т.ч. розміщення на веб-сайті), шляхом безпосереднього виписування в порядку та умовах, визначених Держстатом України, а також відповідно до Порядку складання, подання та розгляду запитів на публічну інформацію, розпорядником якої є Державна служба статистики України та/або її територіальні органи.

4. Конфіденційність

Політика у сфері захисту конфіденційної статистичної інформації забезпечується шляхом захисту первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення державного статистичного спостереження, а також статистичної інформації, на підставі якої можна визначити інформацію щодо конкретного респондента. Так, при поширенні статистичних даних користувачам органи державної статистики здійснюють контроль дотримання правил конфіденційності даних згідно із Законом України "Про Державну статистику".

Список використаних джерел

1. Закон України від 24 червня 2004 року № 1875-IV "Про житлово-комунальні послуги" (зі змінами та доповненнями).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 "Про правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення" (зі змінами та доповненнями).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 1999 року № 1357 "Про затвердження правил користування електричною енергією для населення" (зі змінами та доповненнями).
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246 "Про затвердження Правил надання населенню послуг з газопостачання" (зі змінами та доповненнями).
5. Закон України "Про державну статистику" (зі змінами та доповненнями) від 02 жовтня 1992 року № 2657-XI [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/Zakon/ukr/stat_u.html
6. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату України від 29 грудня 2009 року № 498.
7. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 21 грудня 2009 року № 481 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/edrpoy/prso.htm>
8. Політика Держкомстату у сфері захисту конфіденційної статистичної інформації, затверджена наказом Держкомстату від 30 листопада 2011 року № 326 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2011/326/326.zip
9. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/elektr_zvit/doc/N_3.zip.
10. Порядок складання, подання та розгляду запитів на публічну інформацію, розпорядником якої є Державна служба статистики України та/або її територіальні органи, затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 лютого 2013 №140.